

10-KLASLARDA QARAQALPAQ ÁDEBIYATÍN OQÍTÍWDÍN ILIMIY METODIKALÍQ TIYKARLARÍ

Yusupov Islambek Konisbaevich

Pedagogika ilimleri

boyinsha filosofiya doktori (PhD)

Annotaciya. Ulıwma orta bilim beriw mektepleriniń 10-klasında qaraqalpaq ádebiyatın oqıtıw metodikasınıń ilimiy-teoriyalıq tiykarları, didaktikalıq materiallar toplamı, oqıtıwshılardıń kásiplik sheberligin asırıw hám sabaqlıqlardı dúziw principleri ádebiyat sabaqlarında oqıtıwshı hám oqıwshılar menen birge islesiwge baǵdarlangan teoriyalıq bilimlerdi ańlaw, ámelde qollanıw, kórkem shıǵarmalardı tallawdıń usılları, analitikalıq, dóretiwshilik, alternativlik hám divergentlik qatnasıqlarǵa baǵdarlaw tiykarında jetistirilgen;

Gilt sózler. Baǵdarlama, didaktika, metod, sabaq, alternativlik hám divergentlik qatnasıqlar.

Jáhánde bilimlendiriwdi rawajlandırıw ideyaları xalıq aralıq shólkemler hám rawajlangan mámleketler tárepinen qabıl etilgen 2030-jıllarǵa shekemgi jańa tálim koncepciyasında: «Bilimlendiriw rawajlanıwdıń tiykarǵı háreketlendiriwshi kúshi hám maqsetlerge jetkiziwshi áhmiyetli iskerlik» [1-5] sıpatında esapqa alınǵan. Usı kóz qarastan bilimlendiriw tillerde alıp barılatuǵın úzliksiz tálim procesinde, ásirese, ulıwma orta bilim beriw mekteplerinde ádebiyattı oqıtıw texnologiyasın jetilistiriw, ádebiyat sabaqlarında innovaciyalıq jantasıw tiykarında oqıwshılardıń alǵan ádebiy jańalıqların talqılaw kónlikpelerin jetilistiriw, teoriyalıq bilimlerin rawajlandırıw tiykarında bilim beriw sapasın jaqsılaw sıyaqlı máseleler aktual bolıp qalmaqta.

Ózbekstan Respublikasınıń «Bilimlendiriw haqqında» Nızamı mámleketimizde bilimlendiriw hám tálim tárbiya jumısların alıp barıwda tiykarǵı hújjetler bolıp esaplanadı. “Bilimlendiriw haqqında”ǵı Nızamnıń 35-statyasında: “Oqıw rejeleri hám oqıw baǵdarlamaları tiyisli tálim basqıshlarınıń maqset hám wazıypaları tiykarında islep shıǵıladı. Ulıwma tálim pánleriniń oqıw dástúrleri insandı hár tárepleme

tárbiyalawğa, tálim alıwshılardıń bilim, kónlikpelerin, túsiniǵın jetilistiriwge hám olardıń qábiletin rawajlandırıwğa qaratılǵan bolıwı kerek” - dep belgilep ótilgen. Sonlıqtan, jas áwladtı gárezsizlik ruwxında hár tárepleme jetilistiriw, olardı kámil insan etip tárbiyalaw hám tereń bilim beriw máselesi hárbir pedagogtıń minnetli wazıypası etip qoyılǵan. Tálim-tárbiya procesin durıs shólkemlestiriw, hárbir ótiletuǵın sabaqqa jańasha jantasıw, dóretiwshilik qatnas jasaw barlıq oqıtıwshılardan talap etilip otır. Bul wazıypalardı ámelge asırıwda ulıwma bilim beriw mektepleriniń pán muǵallimlerine úlken juwapkershilik júklengen. Óytkeni, nızam talaplarına muwapıq oqıw rejelerin, ádebiyat baǵdarlamaların, bilimlendiriw standartların islep shıǵıw ushın, bilimlendiriwdiń sapa hám nátiyjeligin jetilistiriliwge erisilmekte.

Ulıwma orta bilim beriw mektepleriniń 10-klasında qaraqalpaq ádebiyatın oqıtıw metodikası boyınsha tiykargı túsinikler, oqıtıwdıń principleri, oqıtıw metodları, sabaqtı shólkemlestiriw hám onıń túrleri, qaraqalpaq ádebiyatınan lirikalıq, epikalıq hám dramalıq shıǵarmalardı oqıtıw usılları, jazba jumıstıń túrleri hám bahalaw ólshemleri, sabaqtan tıs jumıslar, oqıtıwdıń interaktiv metodları haqqında bilim beriw úyrenildi. Ádebiyattı oqıtıwdıń áhmiyetli mashqalaları boyınsha alımlardıń kózqarasların salıstırmalı úyreniw talap etiliwi, metodikalıq-teoriyalıq oy-pikirlerdiń rawajlanıw jónelisi belgilep beriliwi zárúr. Á.Paxratdinov: “Qaraqalpaq ádebiyatı muǵallımı baǵdarlamanı úyrengende úsh máselege kewil awdarıw kerek. Birinshisi, baǵdarlamanıń materialına qaraw kerek. Yekinshisi, baǵdarlamanı úyreniw tártibin umıtpaw shárt. Yshinshisi, ádebiyat sabaǵınıń sistemasına tolıq túsingen bolıwı kerek.” [150; 71-b.] - dep orınlı pikir bildirse, Z.Ayjanova: “Muǵallım oqıwshılardı jańa materialdı túsindiriwde povesttiń mazmunı, syujetin hám kompoziciyasın, tekstke plan dúziwge, jeke úzindilerdi tásirli oqıtıw hám t.b. jumıs túrlerine áhmiyet beredi.” [55; 47-b.] hám basqalardıń metodikalıq miynetlerinde mekteplerde ádebiyattıń oqıtılıw máseleleri boyınsha pikirler ayılǵan. Sonday-aq, ózbek ádebiyatın oqıtıw metodikasında birqansha metodikalıq hám teoriyalıq máseleler boyınsha Q.Ywldoshev: “Ádebiyat sabaqlarınıń sapasın joqarılátıw, oqıwshılardıń obrazlı sóylew uqıplıǵın rawajlandırıw, sóz baylıǵın arttırıw barısında unamalı nátiyjelerge

erisiwde kóbirek oqıtıwshılardıń metodikalıq qollanbalar menen qay dárejede támiyinlengenligi menen baylanıslı” [105; 3-b.], B.Twxliev: “Ádebiyatı oqıtıw metodikası pání ótmishtegi bay tájiriybelerdi úyreniw tiykarında házirgi mekteplerdegi ádebiyattı oqıtıw processin ulıwmalastıradı.” [170; 19-b.] hám basqalardıń miynetlerinde metodikalıq pikirler hár tárepleme bildirilgen.

Qaraqalpaqstan Respublikası úzliksiz májbúriy bilimlendiriw sistemasınıń ulıwma orta bilim beriw mektepleriniń 10-klası ushın arnalǵan qaraqalpaq ádebiyatı páninen mámleketlik bilimlendiriw standartı hám oqıw baǵdarlaması 2021-jılı joybar túrinde islep shıǵıldı. Joybarda ádebiy bilim beriwdiń maqset hám wazıypaları durıs belgilengen. Ádebiy bilim beriwde óz aldına bir qatar maqsetlerdi qoyadı. Májbúriy bilimlendiriw sistemasındaǵı ádebiy bilim beriwdiń tiykarı ilimiy maqsetlerdi hám kórkem shıǵarmalar arqalı jaslardı ádep-ikramlılıqqa tárbiyalaw kózde tutıldı.

Sonlıqtan oqıwshılardıń jas hám psixologiyalıq ózgesheliklerin esapqa alıp, qaraqalpaq ádebiyatı, tuwısqan xalıqlar hám jáhán ádebiyatınıń saylandı úlgeri menen tanıstırıw arqalı olardıń qálbinde watangá súyiwshilik, milliylik, ádep-ikramlılıq usaǵan pazıyetlerdi qalıplestiriw. Oqıwshılarda watangá súyiwshilik, milliy miyraslardı qádirlew sezimlerin oyatıw, kórkem shıǵarma hám onıń poetikalıq ózgesheliklerin úyretiw arqalı olarda sın kóz qaras penen pikirley alıw kónlikpelerin hám uqıplılıqtı payda etiw tiyis. Bul máseleler haqqında pedagogika ilimi boyınsha belgili alımlar izertlew jumısların alıp bargan.

Oqıwshılarda erkin pikirley alıw, dóretiwshilik qábiletiniń payda bolıwı hám rawajlanıwı ushın imkaniyat jaratıw, olarda hár qanday ruwxıy jaqtan salamat hám kúshli sawatlılıqtı payda etiw, sóz óneri arqalı oqıwshılardıń insanıyılıq ideyaların jetilistiriw bolıp tabıladı.

Ulıwma orta bilim beriw mektepleriniń 10-klasında qaraqalpaq ádebiyatın oqıtıw metodikası boyınsha oqıwshılardıń bilim hám kónlikpelerine tómendegi talaplar qoyıldı: ádebiyat teoriyası, ádebiyat tariyxı haqqında túsiniwke iye bolıwı, baǵdarlamadaǵı berilgen ádebiy materiallar boyınsha ámeliy kónlikpelerdi tereń hám

sanalı türde özlestiriw, özlestirilgen teoriyalıq bilimdi, úyrengen ámeliy kónlikpe hám tájiriybelerdi ámelde qollana biliw, alǵan bilimlerin ádebiyattanıw iliminiń tarawları menen baylanıstırıw úyrenip barıw, hárbir sabaqta bilim hám kónlikpelerge iye bolıw tiyis.

Búgingi kúnde jáhán pedagogika tariyxı hám teoriyası, metodika pánleriniń rawajlanıw jolları jańasha baǵdarda tús aldı. Usı kózqarastan pedagogika tariyxı, pedagogika teoriyası, oqıtıw metodikası, tálim-tárbiya, zamanagóy bilimlendiriw texnologiyaların tereńnen paydalanıw imkaniyatları, pán baǵdarlama hám sabaqlıqlarınıń dúziliw principleri boyınsha Q.Yuldoshev, Safo Matjan, Q.Xusanboeva, Á.Paxratdinov, K.A.Yusupov sıyaqlı alımlardıń birqansha izertlew jumısları alıp barıldı. Solay etip, bul jerde kóplep pánler qatarında ádebiyattı oqıtıw metodikasınıń ornı girewli bolǵanlıǵın aytıw múmkin. Ásirese qaraqalpaq ádebiyatı páninen baǵdarlama hám sabaqlıqlardı dúziw principlerin, oqıtıw usılların jańasha baǵdarda islep shıǵıw zárúrliligi kelip shıqtı.

Ulıwma orta bilim beriw mektepleriniń 10-klasında qaraqalpaq ádebiyatın oqıtıw metodikası ilimiy-teoriyalıq jaqtan úyreniliwi, ádebiy materiallardı keńirek hám tereńirek úyreniw usılları, oqıtıwdıń teoriyalıq hám metodikalıq tiykarları, sistemalı jantasıw tiykarında pedagogikalıq iskerlikte texnologiya kompleksiniń qollanıwı, oqıwshılar arasında birge islesiw kónlikpelerin rawajlandırıwdıń teoriyalıq tárepleri islep shıǵıldı. Izertlewdiń ámeliy áhmiyeti izertlew nátiyjeleri pedagogika, pedagogikalıq texnologiya, pedagogikalıq sheberlik, qaraqalpaq ádebiyatın oqıtıw metodikası sıyaqlı pánler mazmunın bayıtıwǵa xızmet qılatuǵın ilimiy-ámeliy usınıslar anıqlastırılǵanlıǵı, oqıtıw formaların shólkemlestiriw, basqarıw hám bahalawǵa sistemalı jandasıw mexanizmleriniń jetistirilgeni menen belgilenedi hám oqıw baǵdarlamaların jetilistiriwde, zamanagóy sabaqlıqlar jaratıwda, izertlew nátiyjelerinen joqarı oqıw orınlarında qánigelik pánlerdi oqıtıwda, bilimin jetilistiriw kurslarda lekciya tekstleri sıpatında paydalanıwı múmkin.

Ulıwma orta bilim beriw mekteplerinde qaraqalpaq ádebiyatın oqıtıw metodikası boyınsha nátiyje beretuǵın tájiriybeler anıqlandı. Solardıń ishinde 10-klass

oqıwshıları ushın arnalğan ádebiyat pání baǵdarlaması, sabaqlıqlar hám olardıń aldına qoyılatuǵın metodikalıq talaplarǵa ámel qılıwshı sezilerli kórsetkishlerge erisildi. Ádebiy materiallardı úyreniw usılları kórip shıǵılğan hám teoriyalıq-metodikalıq jaqtan talıqlanıp nátiyjesi kórsetildi. Jańasha pedagogikalıq pikirler hám ádebiyattı oqıtıw metodikasınıń eń sońǵı jetiskenlikleri tiykarında shıǵarmalardı tallawdıń usılları, sabaq islenbelerde úlǵiler beriliwi, ádebiyat pání oqıtıwshılarınıń metodikalıq sheberligin asırǵan, sonday-aq, teoriyalıq juwmaqlar hám ámeliy usınıslar tiykarında nátiyjelerdiń sapası anıqlanǵan.

PAYDALANÍLGAN ÁDEBIYATLAR

1. Азизхужаева Н.Н. Педагогик технология ва педагогик маҳорат. Тошкент. 2003.
2. Ёулдошев Ж.Ғ., Усманов С.А. Педагогик технология асослари. Тошкент. «Ўқитувчи», 2004.
3. Yusupov K.A. Qaraqalpaq ádebiyatın oqıtıwdıń ilimiy metodikalıq tiykarları. Monografiya. – Tashkent: NIF MSH, 2024. –172 b
4. Yusupov K.A. Qaraqalpaq ádebiyatın oqıtıwda ádebiy materiallardı tallaw metodikası. Monografiya. – Tashkent: METHODIST NASHRIYOTI, 2023. –120 b
5. Yusupov K.A., Yusupov I.K. Qaraqalpaq ádebiyatın oqıtıwda innovaciyalıq-pedagogikalıq texnologiyalar. Oqıw qollanba. – Tashkent: METHODIST NASHRIYOTI, 2023. – 120 b
6. Юсупов К.А. Ш.Сейтов прозасын таллаў усыллары. (Методикалық қолланба). – Нөкис, «Miraziz Nukus», 2017. – 4 б.т. – 64 бет.
7. Юсупов К.А. Академиялық лицейлерде қарақалпақ әдебиятын сабақтан тыс жұмыслар арқалы үйрениўдиң илимий методикалық мәселелери. (Методикалық қолланба). – Нөкис, «Miraziz Nukus», 2018. – 5 б.т. – 80 б.
8. Юсупов К.А. Qaraqalpaq ádebiyatın oqıtıw metodikası. Sabaqlıq. – Tashkent: Sano-standart, 2018. – 21 б.т. – 336 б.
9. Юсупов К.А. Академиялық лицейлерде қарақалпақ әдебиятын оқытыў методикасы. Монография. – Нөкис: Qaraqalpaqstan, 2019. – 7 б.т. – 112 б.

10. Юсупов К.А. Академик лицейларда қорақалпоқ адабиётини ўқитиш методикаси (педагогика фанлари доктори (DSc) диссертацияси автореферати). – Нөкис, «Miraziz Nukus», 2021. – 4 б.т – 66 бет.
11. Юсупов К.А. Kórkem shıǵarmalardıń mazmunıń úyreniw metodikası. Oqıw qollanba. – Tashkent: Yosh avlod matbaa, 2021. – 23,75 б.т. – 380 б.
12. Юсупов К.А. Qánigelik hám pedagogikalıq ámeliyat. Oqıw qollanba.– Nókis: Ilimpaz, 2021. – 3.75 б.т. – 60 б.
13. Yusupov KA Arnawlı pánlerdi oqıtıw metodikası. sabaqlıq. – Tashkent: INNOVATSIYA-ZIYO, 2022. – 19 б.т. – 304 б.
14. Qaraqalpaq ádebiyatın oqıtıw texnologiyaları. Oqıw qollanba. – Tashkent: INNOVATSIYA-ZIYO, 2022. – 9.3 б.т. – 144 б.
15. Konis A. Yusupov. Studying Forms of Teaching Karakalpak Poetry at Academic Lyceums. Eastern European Scientific Journal. Germany. Ausgabe, 3-2018. 72-75.
16. Konis A. Yusupov. Studying Karakalpak Poetry in Academic Lyceums by Various Methods in Class. Eastern European Scientific Journal. (ISSN 2199-7977). Germany. 1-2019. 83-85.
17. Yusupov K.A. Scientific and theoretical foundations of teaching Karakalpak literature at academic lyceums // Journal of Critical Reviews. (ISSN 2394-5125). – Vol 7, Issue 7, 2020. – №1. – P.P. 349-354 (<https://www.scopus.com/sourceid/21100920227>).
18. Yusupov K.A. Akademik litseylarda qoraqalpoq adabiyoti // Til va adabiyot ta’limi. – Тошкент, 2020. – №6. – Б. 40-41 (13.00.00. №8).
19. Yusupov K.A. Methods of teaching literary material at academic lyceums according to the program // Academicia. An International Multidisciplinary Research Journal (India). (ISSN: 2249-7137). – Vol. 10 Issue 5, 2020. – P.P. 1628-1634 (Impact Factor: SJIF 2020= 7,13).
20. Yusupov K.A. Curricula for teaching karakalpak literature. // Academicia: An International Multidisciplinary Research Journal <https://saarj.com>. Academicia ISSN:

- 2249-7137 Vol. 11, Issue 5, May 2021, Стр. 1069-1074. Impact Factor: SJIF 2021 = 7.492, 10.5958/2249-7137.2021.01525.1
21. Yusupov K.A. Scientific and methodological problems of studying karakalpak literature. //Asian Journal of Multidimensional Research (AJMR) <https://www.tarj.in>. ISSN: 2278-4853 Vol 10, Issue 5, May, 2021. Стр. 585-590. Impact Factor: SJIF 2021 = 7.699. 10.5958/2278-4853.2021.00451.1
22. Юсупов К.А. Изучение творчества Чингиза Айтматова в академических лицах // Til va adabiyot ta'limi. – Тошкент, 2021. – №7. – стр. 52-53 (13.00.00. №8).
23. Юсупов К.А. Научно-методических основы преподавания каракалпакской литературы. Internaional Scienfiic Jounal Theoretical & Applied Scieence p-ISSN: 2308-4944 (print) e- ISSN:2409-0085 (online) Year: 2021 Issue: 11. Pp. 362-371. <http://T.Science.org>.
24. Юсупов К.А. Педагог шайыр лирикасы ҳам тәлим-тәрбия мәселелери // Ilm ha'm ja'miyet. Нукус давлат педагогика институти журналы. – Нукус, 2021. – №4. – Б. 100-102.
25. Юсупов К.А. Өсербай Әлеўовтың лирикасын үйрениў. «Әмиўдәрья» журналы, 2021, – №4, – Б. 63-68.
26. Юсупов К.А. Развитие устной культуры учащихся на уроках литературы // Til va adabiyot ta'limi. – Тошкент, 2022. – №1. – Б. 70-71
27. Yusupov K.A. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida qoraqalpoq adabiyotini o'qitish masalalari// Til va adabiyot ta'limi. – Тошкент, 2022. – №2. – Б. 17-18 (13.00.00. №8).
28. Yusupov K.A. Teaching students the methods of artistic depiction in Karakalpak prose. // Journal of Hunan University (Natural Sciences). Vol. 49. No. 04. April 2022. Page - 590-603.
29. Yusupov K.A. Methods of selection of Karakalpak Novels. // Journal of Positive School Psychology. (Scopus) Volume. 6, No. 4 (2022). Page - 26-30. ISSN: 7152-7159.

30. Yusupov K.A. Learning Discussing the Epic Novels. // Eurasian Journal of Learning and Academic Teaching. Volume 7 I March 2022. Page - 26-30. ISSN: 2795-739X.
31. Юсупов К.А. Обучение основам письменной речи учащихся. // «PEDAGOGS» international research journal. Volume-7, Issue-1, April-2022. – Стр. 176-181.
32. Yusupov K.A. Theoretical foundations of teaching Karakalpak literature. // GALAXY international interdisciplinary research journal (GIIRJ). ISSN (E): 2347-6915. Vol. 10, Issue 5. May, (2022). PP. 210-216.
33. Yusupov K.A. Qoraqalpoq adabiyotini ўqitish masalalari // Journal of new century innovations. (WSRjournal.com), Volume - 5, Issue - 6. May, (2022). PP. – 113-122.
34. Юсупов К.А. Изучение произведений писателя на уроках литературы // Международный научно-образовательный журнал «Образование и наука в XXI веке». Выпуск №26 (том 4), май, 2022. – Стр. 196-201.
35. Yusupov K.A. Methodologu for analyzing iyrical works in literature lessons. // Miasto Przysztości. (**Impact Factor: 9.2**). Vol. 26 (2022). Page - 200-208. ISSN: 2544-980X.
36. Юсупов К.А. Изучение творчества С.Мажитова в школе. //V Международный журнал научных исследований «Научный импульс». Выпуск №1, 30 август, 2022. – Стр. 44-50.
37. Yusupov K.A. Methods of Teaching the Works of O.Satbaev in Schools. // Journal of intellectual prperty and human rights. Vol. 01Issue. September - 2022. Page – 44-53. ISSN: 2720-6882. <https://juournals.academiczone.net/index.php/jiphr>
38. Yusupov K.A., Jiemuratova A.S. Develorment of Oral and Written Speech of Students in Schools. // Journal of intellectual prperty and human rights. Vol. 01 Issue. September - 2022. Page – 56-66. ISSN: 2720-6882. <http://juournals.academiczone.net/index.php/jiphr>

39. Yusupov K.A. of Teaching Korakalpok literature // Central asian journal of literature, philosophy and culture. Vol. 03 Issue: 10 - 2022. Page – 75-85. eISSN: 2660-6828.
40. Юсупов К.А Образ Айдоос бия в каракалпакской литературе. // I International science conference on multidisciplinary research, Abstracts of International Scientific and Practical Conference. Berlin, Germany January 19-21, 2021, стр. 766-769
41. Юсупов К.А Изучение в современной каракалпакской лирике. / III International science conference on e-learning and education, Abstracts of III International Scientific and Practical Conference. Lisbon, Portugal February 2-5, 2021, стр. 349-353.
42. Юсупов К.А. Изучение творчество Казакбай Юлдашева /V Международная научно-практическая конференция по новым тенденциям в науке и образовании «Theoretical and scientific bases of scientific thought», 16-19 февраля, 2021 г., Рим, Италия, стр. 503-508.
43. Юсупов К.А. Академиялык лицейлерде А.Атажановтың прозасын үйрениў. /VI Международная научно-практическая конференция по фундаментальным наукам, искусству, бизнесу и образованию, интернет-технологиями и обществу. 23-26 февраля, 2021 г., Стокгольм, Швеция, стр. 443-448.
44. Юсупов К.А. Академиялык лицейлерде Аббаз Дабылов лирикасын оқытыў технологиялары. /VI Международная научно-практическая конференция по фундаментальным наукам, искусству, бизнесу и образованию, интернет-технологиями и обществу. 23-26 февраля, 2021 г., Стокгольм, Швеция, стр. 431-432.
45. Юсупов К.А. Юсупов И.К. Академиялык лицейлерде Әжинияз шайыр лирикасын оқытыў технологиялары. /VI Международная научно-практическая конференция по фундаментальным наукам, искусству, бизнесу и образованию, интернет-технологиями и обществу. 23-26 февраля, 2021 г., Стокгольм, Швеция, стр. 437-442.

46. Юсупов К.А. Юсупов И.К. Лирикалық шығармаларды оқытыу методикасы. /VI Международная научно-практическая конференция по фундаментальным наукам, искусству, бизнесу и образованию, интернет-технологиями и обществу. 23-26 февраля, 2021 г., Стокгольм, Швеция, стр. 469-474.
47. Юсупов К.А. Изучение литературных жанров. / VIII Международная научно-практическая конференция «Problems and tasks of modernity and approaches to their solution», 02-05 марта, 2021 г., Токио, Япония, стр. 198-203.
48. Юсупов К.А. Изучение творчества Аденбая Тажимуратова в академических лицах. /IX Международная научно-практическая конференция «Innovative technologies in science and education», 04-06 марта, 2021 г., Израил, стр. 226-232.
49. Юсупов К.А. Изучение произведения писателя в академических лицах. // IX Международная научно-практическая конференция «Innovative technologies in science and education», 04-06 марта, 2021 г., Иерусалим, Израил, стр. 233-238.
50. Юсупов К.А., Алламбергенова Минайым. Изучение творчества Кали Жуманиязова в академических лицах. /IX Международная научно-практическая конференция «Innovative technologies in science and education», 04-06 марта, 2021 г., Израил, стр. 239-243.
51. Юсупов К.А. Изучение творчества Конысбай Камалова в академических лицах. // IX Международная научно-практическая конференция «Innovative technologies in science and education», 04-06 марта, 2021 г., Иерусалим, Израил, стр. 250-256.
52. Юсупов К.А. Изучение произведения Мамбеталы Кайыпова в академических лицах. // IX Международная научно-практическая конференция «Innovative technologies in science and education», 04-06 марта, 2021 г., Израил, стр. 257-264.
53. Юсупов К.А. Изучать разборы эпических произведений в академических лицах. /X Международная научно-практическая конференция «Topical issues, achievements and innovations of fundamental and applied sciences», 09-12 марта, 2021 г., Лиссабон.

54. Юсупов К.А. Академиялық лицейлерде көркем шығармаларды оқытыу технологиялары. /X Международная научно-практическая конференция «Topical issues, achievements and innovations of fundamental and applied sciences», 09-12 марта, 2021 г., Лиссабон, Португалия: стр.237-242
55. Юсупов К.А. Драмалық шығармаларды оқытыу усуллары. /X Международная научно-практическая конференция «Topical issues, achievements and innovations of fundamental and applied sciences», 09-12 марта, 2021 г., Лиссабон, Португалия: стр. 243-248.
56. Юсупов К.А. Изучение лирика Кунхожа в академических лицеях. /XIII Международная научно-практическая конференция «Development of modern science: theory, methodology, practice», 18-19 марта, 2021 г., Мадрид, Испания: стр. 160-165.
57. Юсупов К.А. Жазыушылардың деретиушилик психологиясы. / XIII Международная научно-практическая конференция «Development of modern science: theory, methodology, practice», 18-19 марта, 2021 г., Мадрид, Испания: – стр. 180-185.
58. Юсупов К.А. Использование современных педагогических технологий в преподавании каракалпакской литературы / Материалы **Международной** научно-практической конференции. «Татарская литература и культура в контексте взаимодействия национальных литератур и искусств». Казанский федеральный университет, 26-27-марта, 2021 г. Стр.356-362.
59. Юсупов К.А. Изучение творчества Сапа Матчанова. /XV Международная научно-практическая конференция «The world science of modernity. Problems and prospects of development», 25-26 марта, 2021 г., Париж, Франция: стр. 170-175.
60. Юсупов К.А. Инновационные технологии в обучении каракалпакской литературе /Материалы Международной научно-практической конференции. «Татарская поэзия и культура второй половины XX начала XXI века». Казань, 26- апреля, 2021 г. Стр.341-346.

61. Юсупов К.А. Т.Қайыпбергеновтың «Айдос баба» (Мың тиллаға бақаланған гелле) драмасын таллау ұсыллары / «Түркий халықлары фольлоры хәм әдебияты тарийхы изертлениўиниң әхмийетли мәселелери» атамасындағы online халықаралық илимий-теориялық конференция материаллары топламы. – Нөкис: НМПИ баспасы, 2021 (27-28-май), – 245-248-бб.
62. Юсупов К.А. Карақалпақ прозасында миллий психологияның сәўлелениўи. /«Түркий филологияның әхмийетли мәселелери» атамасындағы халықаралық илимий-теориялық конференция материаллар топламы. Нөкис, «Қарақалпақстан», 2021, 113-118-бб.
63. Юсупов К.А. 9-класста Б.Қайыпназаров лирикасын таллау. /X Международная научно-практическая конференция «НАУЧНЫЕ ОСНОВЫ СОВРЕМЕННОЙ НАУКИ И ПРАКТИКИ», 23-26 ноября 2021 г., Греция. – 462-466 - бб.
64. Юсупов К.А. Развитие литературной речи и письменного языка учащихся на уроках литературы. “Models and methods for increasing the efficiency of innovative research” a collection scientific works of the international scientific conference (11 Desember, 2021) – Berlin: Copenhagen, 2021. ISSUE– p. 161-165.
65. Юсупов К.А. Қосық теориясын арнаўлы изертлеўши алым.. /Инсан қәдири – инсанлар қәлбинде. (илимий, илимий-публицистикалық хәм публицистикалық мақалалар топламы. – Нөкис: Қарақалпақстан, 2022, –151-159- бб.
66. Юсупов К.А. Анализ методика художественного произведения /Сборник материалов Международную научно-практическую конференцию посвященной 60 – летию кафедры «Педагогика» на тему: «Современное общество и педагогическое образование». Казакстан, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия университети. 22-апреля, 2022 г Стр.268-271.
67. Юсупов К.А. Ádebiyat sabaqlarında oqıwshılardıń dóretiwshilik kompetenciyasın rawajlandırıw. /The and analytical aspects of recent research: International scientific-online conference, Part 1, Issue 5: May 31st 2022. Turkiya, Istanbul: pp. 104-109.

68. Юсупов К.А. Эпик асарларини ўрганиш усуллари. / в конференция и публикацию статьи в сборнике «Международная конференция академических наук », 25- сентябрь, 2022. Россия. Стр. 115-126. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7111598>.
69. Юсупов К.А. Изучение лирических произведений на уроках литературы. /Spain International scientific-online conference: “Solution of social problems in management and economy” Part 1, Issue 2: September 20, 2022. www.conf.com. Spain, Испания: pp. 21-26.
70. Yusupov K.A. Akademiyalıq liceylerde poeziyalıq shıǵarmalardı oqıtıw usılları. /Proceedinnngs of international Conference on Educational Discoveries and Humannities. Vol. 1 No.1 (2022): ICEDH. Texas, USA.pp. 46-58.
71. Юсупов К.А. Халмурат Сапаров дөретиўшилиқ жолы. «Әмиўдәрья» журналы, Нөкис, 1996. 3-4-саны, 54-60.
72. Юсупов К.А. Бердақ шығармаларын үйрениў усыллары. «Қарақалпақстан муғаллими» журналы, Нөкис, 1996. 1-2-саны, 12-15.
73. Юсупов К.А. «Айдос бий» дәстаны ҳәм тарийх. «Әмиўдәрья» журналы, Нөкис, 2000. 2-саны, 94-96
74. Юсупов К.А. (авторлар менен бирге) Оқыўшыларымыз пикир айтады. «Әмиўдәрья» журналы, Нөкис, 2000. 3-саны.
75. Юсупов К.А. «Айдос бий» дәстаны ҳәм тарийх. «Әмиўдәрья» журналы, Нөкис, 2000. 6-саны, 112-115.
76. Юсупов К.А. Ҳәзирги дәўир ҳәм Бердақ шайыр мийрасына көз қарас. «Әмиўдәрья» журналы, Нөкис, 2001. 2-саны, 126-128.